

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslagets formål og indhold

Formålet med lovforslaget er at ændre komitélovens bestemmelser om udpegning af medlemmer til de regionale videnskabetiske komitéer for at sikre kontinuiteten i komiteernes arbejde.

Efter den nugældende komitélov udpeges samtlige medlemmer af de regionale komitéer for 4 år med mulighed for genudpegning i 4 år. Udpegningerne følger den amtskommunale valgperiode. En konsekvens heraf er, at de komitémedlemmer, som for ca. tredjedels vedkommende ikke kan genudpeges, forlader komitéerne på én gang pr. 31. december 2001.

Det foreslås derfor, at op til halvdelen af de fagkyndige medlemmer og op til halvdelen af de øvrige medlemmer, kan forlænges ekstraordinært for en 4-årig periode, uanset at de pågældende har siddet i 2 perioder. Ved en sådan engangsforanstaltning sikrer man sig, at man ikke igen kommer i en situation, hvor over halvdelen af medlemmerne bliver nødt til at gå af på én gang.

Ved ændringen sikres dels kontinuiteten i de regionale komitéer, dels vil både den fagkyndige gruppe og den øvrige gruppe af medlemmer for den ene halvdel vedkommende være nye i komitéarbejdet, når der ses bort fra de medlemmer, som er blevet genudpeget den ene gang loven hjemler mulighed for det. Forslaget betyder også, at både den fagkyndige og den øvrige del af medlemmerne normalt altid vil have medlemmer af komitéen, som har minimum 4 års erfaring med arbejdet i komitéen.

I sammenhæng hermed ændres bestemmelserne om udpegning af formanden for Den Centrale Videnskabetiske Komité. Fremover vil formanden for Den Centrale Videnskabetiske Komité blive udpeget af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling. Baggrunden herfor er ønsket om, at formanden skal være uafhængig af de enkelte regionale komitéer, sådan at andeninstansinhabilitet undgås, specielt i tilfælde af indbringelse af enkeltsager for Den Centrale Viden-

skabetiske Komité, jf. forvaltningslovens § 3, stk.1, nr. 4.

Balancen mellem lægmænd og eksperter i Den Centrale Videnskabetiske Komité berøres ikke af denne ændring, idet formanden skal repræsentere såvel statslige forskningsinteresser som folkeoplysende, almenkulturelle eller sociale interesser, der er af betydning for den centrale komités virke.

Erfaringerne fra komitésystemet med de nuværende udpegningsperioder på 4 år med mulighed for genudpegning i endnu 4 år har været gode, og det ønskes derfor ikke generelt at ændre herpå.

Med lovændringen ønskes tillige at præcisere kravene til medlemmerne af komitéerne. De medlemmer, som udpeges efter indstilling fra relevante forskningsfaglige fora, skal være forskningsaktive og have deres virke i regionen. De øvrige medlemmer bør have virke i regionen eller anden lignende tilknytning. Baggrunden for disse krav er dels behovet for aktuel forskningsindsigt i komitéen, dels hensynet til komitésystemets rødder i lokalmiljøet.

Lovforslaget er i det væsentligste en genfremsættelse af den tidligere regerings lovforslag L 13, der bortfaldt ved udskrivelsen af folketingsvalget den 31. oktober 2001. Lovforslaget er dog blevet justeret på baggrund af førstebehandlingen af det tidligere lovforslag.

Større lovændring planlægges i folketingssamlingen 2002-2003.

Siden komitélovens vedtagelse i 1992 og ændringen af loven i 1996 er der høstet værdifulde erfaringer med arbejdet i komitéerne. På baggrund af disse erfaringer har det tidligere IT- og Forskningsministerium modtaget en række ønsker til ændringer af komitéloven fra komitésystemet.

På internationalt plan er der endvidere vedtaget nye regelsæt inden for bioetikområdet:

- Europarådet vedtog den 19. november 1996 konventionen om menneskerettigheder og biomedicin, som Danmark har underskrevet og ratificeret, jf.